

10.05.2023

Ärende/11

§ 112

Ledamoten Seija Muurinen motion om sjukskötare inom gerontologi vid hälsostationer

HEL 2022-014576 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jan Ihatsu, stadssekreterare, telefon: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuustoaloite 07.12.2022 Muurinen Seija Gerontologisia sairaanhoitajia terveysasemille
- 2 Lausunto, Vanhusneuvosto, 16.3.2023

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Seija Muurinen och 24 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors stad ordnar eller köper utbildning inom gerontologisk vård till sina sjukskötare och anställer sjukskötare inom gerontologi vid hälsostationerna. I motionen betonas att de äldre bör få nödvändiga öppenvårdstjänster i rätt tid och av kompetent personal vid hälsostationer och centraler för hälsa och välbefinnande. Äldre personer har lika rätt till sådana tjänster som de behöver som resten av befolkningen.

Vid Helsingfors hälsostationer har kompetensen inom gerontologisk vård redan stärkts genom att varje hälsostation har fått en ansvarig skötare för minnessjukdomar och utbildning inom gerontologisk vård erbjuds. Den snabba försämringen av tillgången till vårdpersonal i hela landet samt vård- och serviceskulden efter coronapandemin belastar fortfarande hälsovården som helhet. De har också en negativ verkan på personaltillgången och rekryteringen inom Helsingfors stads hälsovård.

10.05.2023

Ärende/11

Stadens hälsostationer är en del av centralerna för hälsa och välbefinnande. Vid hälsostationerna erbjuds stadsborna primärvård av yrkesutbildade personer inom hälsovården, som tack vare sin utbildning är experter på ett övergripande bemötande av kunder från vaggan till gravsten. Kärnan i verksamhetsmodellen med centraler för hälsa och välbefinnande är att tillgodose kundernas behov. Det gör man genom att bedöma vård- och servicebehovet och sedan vid behov ge kunden en kontaktperson och den vård som behövs av ett mångprofessionellt team. Vid behov kan en kund hänvisas exempelvis till en vårdstug inom Helsingfors stads äldreomsorg. Där utreds den ålderstigna kundens servicebehov tillsammans med kunden själv och vid behov tillsammans med anhöriga, närstående eller en utsedd intressebevakare.

Social-, hälsovårds och räddningsnämnden och äldrerådet har gett utlåtanden i ärendet. Äldrerådet betonar i sitt utlåtande att ärendet är viktigt. Beslutsförslaget stämmer överens med social-, hälsovårds- och räddningsnämndens utlåtande. Iakttagelserna i utlåtandet om en utbildningsserie för personalen och att testa en vårdhänvisningsmodell bör beaktas i planeringen av social-, hälsovårds- och räddningssektorns verksamhet och ekonomi.

Enligt 30 kap. 11 § 2 och 4 mom. i förvaltningsstadgan besvarar stadsstyrelsen en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter och förelägger fullmäktige sitt svar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jan Ihatsu, stadssekreterare, telefon: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuustoaloite 07.12.2022 Muurinen Seija Gerontologisia sairaa hoitajia terveysasemille
- 2 Lausunto, Vanhusneuvosto, 16.3.2023

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 24.04.2023 § 248

HEL 2022-014576 T 00 00 03

10.05.2023

Ärende/11

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 28.03.2023 § 57

HEL 2022-014576 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Seija Muurisen ja 24 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien gerontologisia sairaanhoitajia terveysasemille:

”Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki järjestää/hankkii lisäkoulutusta sairaanhoitajille gerontologisesta hoitotyöstä ja palkkaa terveysasemille gerontologisia sairaanhoitajia. Aloitteessa pidetään tärkeänä, että ikääntyvä väestö saa tarvitsemansa avohoitopalvelut terveysasemilta/terveys- ja hyvinvointikeskuksista oikea-aikaisesti ja asiantuntevan henkilöstön toteuttamana. Ikääntyvällä väestöllä on oikeus yhdenvertaisiin, tarpeidensa mukaisiin palveluihin muun väestön kanssa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että Helsingin terveysasemilla ikääntymiseen liittyvää hoitotyön osaamista on jo vahvistettu nimeämällä jokaiselle terveysasemalle muistivastuuhoitajat ja lisäkoulutusta geriatrisesta hoitotyöstä on myös jo saatavilla. Kansallinen terveydenhuollon henkilöstön saatavuuden nopea heikentyminen ja korona-ajalta jäänyt hoito- ja palveluvelka kuormittavat edelleen koko terveydenhuoltoa vaikuttaen negatiivisesti myös Helsingin terveydenhuollon henkilöstön saatavuuteen ja palkkaamiseen.

Suomen sairaanhoitajakoulutuksen tutkinto sisältää ydinosaamisen opintoja, jotka kattavat tutkinnon pakolliset osaamisvaatimukset (180 opintopistettä) sekä täydentävät opinnot (30 opintopistettä). Täydentävän osaamisen opinnoissa voi syventää, että laajentaa osaamistaan, esimerkiksi gerontologiseen hoitotyöhön. Monipuolisen ja syvemmän gerontologisen hoitotyön osaamisen saavuttamiseksi opintojen tulee

10.05.2023

Ärende/11

käsitellä laaja-alaisesti ikääntymistä ja sen erilaisia ilmiöitä. Tämänhetkissä gerontologisen hoitotyön opintojaksojen sisällöissä ja laajuuksissa on vaihtelua eri oppilaitoksissa.

Helsingin terveysasemilla, jotka ovat osa terveys- ja hyvinvointikeskuksia (THK), perusterveydenhuollonpalveluja tarjoavat terveydenhuollon ammattilaiset ovat koulutettuja asiantuntijoita kohtaamaan asiakkaat kokonaisvaltaisesti koko elämänkaarensa aikana. THK-toimintamallin toiminnan ydin on asiakkaiden tarpeeseen vastaaminen. Tämä toteutuu hoidon ja palvelutarpeen arvioinnilla, jossa asiakkaat saavat tarvittaessa yhteyshenkilön ja moniammatillisen tiimin palvelut tarpeensa mukaisesti. Tarvittaessa asiakas voidaan ohjata esimerkiksi Helsingin kaupungin vanhuspalvelujen hoitopolun piiriin, jossa iäkkään asiakkaan palvelujen tarve selvitetään kokonaisvaltaisesti yhdessä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan osaamisen kehittämisen painopisteet ovat johdon linjaamia osaamisalueita, joiden jatkuva kehittäminen on keskeistä muuttuvassa toimintaympäristössä. Osaamisen kehittämisen yksikkö laatii painopisteiden ja palvelukokonaisuuksien tarpeiden pohjalta osaamisen kehittämisen suunnitelman lisäksi toimialan yhteisen täydennyskoulutussuunnitelman vuosittain. Vuoden 2023 toimialan yhteisessä täydennyskoulutussuunnitelmassa ammatillisessa osaamisessa keskitytään erityisesti seuraaviin teemoihin: hoito- ja asiakastyön taidot, asiakas- ja potilasturvallisuus, palvelutarpeiden arviointi ja palveluohjaus, digitaidot sekä kielitaito ja kielitietoisuus. Koulutuksissa on erikseen tarjolla muun muassa muistiseminaari ja -verkkokoulutus, ravitsemuskoulutusta ja diabetesosaamista työntekijöille. Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut vastaavat laaja-alaisesti erilaisista ikääntyneiden palveluista Helsingissä ja pääasiakasryhmä ovat ikääntyneet helsinkiläiset, joten gerontologinen koulutus toimialalla painottuu sinne.

Terveys- ja hyvinvointikeskusten ikääntyneiden hoidosta kiinnostuneille sairaanhoitajille ja terveydenhoitajille on jatkossa syytä järjestää täydennyskoulutussarja gerontologisesta sairaanhoidosta. Joillakin alueilla, jossa iäkäs väestö painottuu erityisesti, olisi myös hyvä kokeilla mallia, jossa tehtävään koulutetun henkilöstön vastaanotolle ohjataan erityisesti iäkkäitä monisairaita, joilla on haasteita hoitonsa hallitsemisessa (esim. lääkitys, muisti, aliravitsemuksen ja kaatumisten riski yms.).

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Terveydenhuollon ammattilaisten osaamisella on suora vaikutus potilaiden saamaan hoidon laatuun, potilasturvallisuuteen ja hoidon vaik-

10.05.2023

Ärende/11

uttavuuteen. Lisäksi sillä on vaikutusta myös hoitoon pääsyyn, toiminnan sujuvuuteen, asiakaslähtöisyyteen ja hoidon kokonaiskustannuksiin. Keskeisimmät terveydenhuollon ammattilaisen osaamisvaatimusten osa-alueet avoterveydenhuollon toiminnassa ovat kliininen hoitotyö, lääkehoito, ohjausosaamiseen, päätöksentekokyky ja terveyden edistäminen. Varhainen sairauksiin puuttuminen ja työikäisten terveyden parantaminen parantaa aikanaan myös väijäämättä ikääntyvien terveyttä.”

Käsittely

28.03.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Seija Muurinen: Lisätään ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -väliotsikkoa omaksi kappaleekseen: "Terveys- ja hyvinvointikeskusten ikääntyneiden hoidosta kiinnostuneille sairaanhoitajille ja terveydenhoitajille on jatkossa syytä järjestää täydennyskoulutussarja gerontologisesta sairaanhoidosta. Joillakin alueilla, jossa iäkäs väestö painottuu erityisesti, olisi myös hyvä kokeilla mallia, jossa tehtävään koulutetun henkilöstön vastaanotolle ohjataan erityisesti iäkkäitä monisairaita, joilla on haasteita hoitonsa hallitsemisessa (esim. lääkitys, muisti, aliravitsemuksen ja kaatumisten riski yms.)."

Kannattaja: jäsen Kati Juva

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä jäsen Seija Muurisen vastaehdotuksen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi hyväksytyin vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

14.03.2023 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Timo Lukkarinen, terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 310 42611
timo.lukkarinen(a)hel.fi
Maritta Haavisto, seniorikeskusten johtaja, puhelin: 310 44450
maritta.haavisto(a)hel.fi